

Jau 15 gadi dzimtaj zem ...

2012. gada 13. septembrī aprit 15 gadi kopš Jānis Jaunsudrabišs ar sievu Natāliju un meitu Liliju ir atgriezušies Dzimtenī un ir guldīti Neretas kapos.

Priekšvakar, 12. septembrī, notika 15. gada jubilejas svinības par 15. gada dzimtajai zemei. Pasākums bija atvērta sabiedrība, kurā piedalījās daudzas personas, kas ir saistītas ar Jāņa Jaunsudrabiša dzimteni un Latvijas valsti.

Jānis Jaunsudrabišs, bērnībā emigrācijā, ticēja, ka reiz atgriezīsies Dzimtenī. Diemžēl, dzīvam esot, šis sapnis nepiepildījās. Tomēr sapnis neizgaisa, jo tauta viņu mīlēja un ticēja, ka reiz varēs nolikt ziedus pie viņa kapa vietā Dzimtenī. Un tādēļ laiks pienāca. Višdrīkstēja atgriezties mājās, viņš varēja atstāt savu atdusas vietu Valmierā, kur bija kaps, kur pasaulē izklaušies latvieši viņam bija sarīkojuši lielu un skaistu piemiņas akmeni. Bet ceļš uz Dzimteni maksā naudu un tādēļ mūsu valstij neatradās. Tāpat kā neatradās atvadu vārdi mūsu valsts vadībai, noliekot vainagu pie kapa kopas. Nauda par labu šānai tomēr atradās, bet to sagādāja privātpersona – Latvijas Valsts enerģoprokurora vietnieks Oskars Šabānska kungs. Viņš apņēma atbildību par kundzi Ainu Plaudīti, lai nodrošinātu 5000 latus, lai novadnieks Jānis Jaunsudrabišs ar viņas palīdzību atgrieztos mājās.

Mēs, Jāņa Jaunsudrabiša piemiņas istabas aktīvisti, aicinām Oskaru Šabānska kungu ar kundzi 13. septembrī pie mums Garkalnē un viņš mūs aicinājumam ar laipni atsaucās.



Izstaigājām atmiņu takas, jo viņam, kā novadniekam, bija daudz ko pastāstīt.

Ar otram izcilai personībai – dzejniecei Veltai Tomai, Oskars Šabānska kungs ir līdzīgs atgriezties Dzimtenī. Un viņu abu darbi – Jāņa Jaunsudrabiša „Ar makšķeri” un V. Tomas „Sūnu zemes sestdienā” skaisti noformējumi un dubultiesaiņojumi nonāka pie lasītājiem, ar Oskaru Šabānska kunga svētību. Ar mums tika diskutējis šis komplekts ar ierakstu:

„Mīļie Garkalnieši,

(lai jūs mani labi/tuvāk iepazītu).

Esmu dzimis 1937. gadā Rītes pagastā „Koknešos” (Jāņa darbos minētos Lejas, Kalna Reičnos). Baltgriemātā ļoļuma „Rītes meža burvības” lauku ielokā, caur kuru tek upe Salate no manas bērības Krievu ezera. Palasiet stāstu „Salate” no Baltgriemātas. Tikai dažus kilometrus atrodas Mūsmašas bērības ceļš uz Nereti.

Skolas gaitas Rītū un Neretī. Studijas un darbs jurisprudences jomā Rīgā.

Novakare – Garkalnes pagastā Priedkalnes „Koknešos” – Baltezera krastā.

Vai esmu pieriecinājies, ka esmu Jāņa Jaunsudrabiša novadnieks?

Mūļū un cienu Baltgari atstājot gar go mantojumu. Esmu bezgala gandarīts, esmu devis savu artavu, lai Baltgari atgriežas Dzimtenī un mieru rodīšu kapkalnī.

13.09.2012.

Pensionārs LV enerģoprokurora vietnieks O. Šabānskis”

Jāņa Jaunsudrabiša piemiņas istabas priekšzinātnieks B. Tauke